

**ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐาน
วิชาชีพครู ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**
**THE TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
PROFESSIONALSHIP TOWARD TEACHERS' PROFESSIONAL STANDARD OF TEACHERS UNDER
THE JURISDICTION OF KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

รุจิรัตน์ นาคะรัมย์กะ¹

สำเริง อ่อนสัมพันธุ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 2) ความเป็นครูมืออาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 และ 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 จำนวน 86 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน รวม 344 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของ บาสและอโวลีโอ และความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ความเป็นครูมืออาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง / ครูมืออาชีพ

Abstract

The purposes of this research were to find : 1) The transformational leadership of school administrators under the jurisdiction of Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, 2) The professionalism toward teachers' professional standard of teachers under the jurisdiction of Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, and 3) The transformational leadership of school administrators affecting professionalism toward teachers' professional standard of teachers under the jurisdiction of Kanchanaburi Primary Educational Service Office Area 2. The samples were 86 school under the jurisdiction

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

of Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2. The respondents were 344 administrators, the head of academic and teachers in total. The research instrument was questionnaire concerning the transformational leadership of school administrators, based on the theory of Bass and Avolio, and the professionalism toward teachers' professional standard of teachers based on the Teachers and Educational Personnel Council Act BE. 2546. The statistics used to analysis the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression.

The finding were as follows :

1. The transformational leadership of school administrators under the jurisdiction of Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2 as a whole was rated at a high level.

2. The professionalism toward teachers' professional standard of teachers under the jurisdiction of Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2 as a whole was rated at a high level.

3. The transformational leadership of school administrators affecting professionalism toward teachers' professional standard of teachers under the jurisdiction of Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2. significantly at the .05 level.

Keywords : transformational leadership / professional teachers

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพสามารถเข้าสู่ครุมืออาชีพได้ นอกจากนี้ยังกำหนดจุดมุ่งหมาย ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพสูงสุดในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนมีวิสัยทัศน์ ที่กว้างไกลในการแสวงหาเทคนิควิธีการ ทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี ให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพที่มีมาตรฐานทัดเทียมกับสังคมโลก(พัชรินทร์ มีพัฒน์:2545) และพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 49 ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน การกำหนดให้มีวิชาชีพทางการศึกษา นับเป็นความก้าวหน้าของวิชาชีพทางการศึกษา และเป็นยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้สูงขึ้น อันจะเป็นผลต่อผู้รับบริการทางการศึกษาที่จะได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้วิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้รับความเชื่อถือศรัทธา มีเกียรติ และมีศักดิ์ศรีในสังคม อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม

การใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นครูมืออาชีพ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ประกอบด้วย อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน อำเภอห้วยกระเจา โดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิด ของบาส และ อโวลิโอ (Bass and Avolio) มาเป็นกรอบแนวคิดและความเป็นครูมืออาชีพ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 49 ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานด้านความรู้และด้านประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติตน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยหวังว่าผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลไปใช้ในการพัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานและการพัฒนาวิชาชีพให้เป็นครูมืออาชีพ ได้รับการยกย่องและมีเกียรติ ในสังคม มีมาตรฐานวิชาชีพซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการให้บริการทางการศึกษาของครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2

2. เพื่อทราบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2

3. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ในลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study design) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ที่ตั้งอยู่ในอำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัด กาญจนบุรี จำนวน 103 โรงเรียน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 86 โรงเรียน และสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรองผู้บริหารหรือรักษาการแทนผู้บริหาร 1 คน หัวหน้างานวิชาการ 1 คน ครูสายผู้สอน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 344 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ บาสและอวลิโอ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู สร้างเครื่องมือแบบสอบถาม ตามเกณฑ์ของพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ไกลเคิร์ต (Likert's five rating scale) หาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยเทคนิค IOC หาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.984

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บด้วยตนเองและการส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งสามารถเก็บแบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้จำนวน 344 ฉบับจาก 86 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของรหัสข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณค่าทางสถิติเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้าน เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และ อาชีพราชการ ใช้ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

n = 86

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.23	0.38	มาก
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.27	0.40	มาก
3. การกระตุ้นทางปัญญา	4.20	0.38	มาก
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.24	0.40	มาก
ภาพรวม	4.24	0.38	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.40$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.40$) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.38$) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.38$)

2) การวิเคราะห์ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความเป็นครูมืออาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

n = 86

ความเป็นครูมืออาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ	4.03	0.34	มาก
2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.05	0.34	มาก
3. มาตรฐานการปฏิบัติตน	4.42	0.30	มาก
โดยภาพรวม	4.17	0.34	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าความเป็นครูมืออาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.30$) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.34$) และ ด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ($\bar{X} = 4.03, S.D. = 0.34$)

3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 มีความสัมพันธ์กันระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมและรายด้านกับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมและรายด้าน ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 3, 4 และ 5

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ตัวแปร	X_{11}	X_{12}	X_{13}	X_{14}	X_{tot}	Y_{tot}
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_{11})	1					
การสร้างแรงบันดาลใจ (X_{12})	0.963*	1				
การกระตุ้นทางปัญญา (X_{13})	0.913*	0.940*	1			
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_{14})	0.931*	0.949*	0.917*	1		
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_{tot})	0.956*	0.984*	0.965*	0.955*	1	
ความเป็นครูมืออาชีพ (Y_{tot})	0.714*	0.714*	0.710*	0.682*	0.740*	1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับความเป็นครูมืออาชีพ (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทุกด้านมีความสัมพันธ์กับความเป็นครูมืออาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อศึกษาการส่งผลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อความเป็นครูมืออาชีพโดยภาพรวม

n = 86

แหล่งของความผันแปร	SS	df	MS	F	Sig.
การถดถอย	2.793	1	2.793	101.512	0.000*
ความคลาดเคลื่อน	2.312	84	0.028		
รวม	5.105	85			

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)	0.740
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square)	0.574
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square)	0.542
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)	0.166

ตัวแปรที่เข้าสมการ	β	S.E. (β)	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	1.735	0.237		7.311	0.000*
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_{tot})	0.571	0.057	0.740	10.075	0.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่าตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพ (Y_{tot}) คือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม (X_{tot}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.740 และมีประสิทธิภาพในการทำนาย

เท่ากับ 0.574 หมายความว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมสามารถทำนายความเป็นครูมืออาชีพได้ร้อยละ 57.40 โดยมีสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ดังนี้

$$Y_{tot} = 1.735 + 0.571X_{tot}$$

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อศึกษาการส่งผลของภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงต่อความเป็นครูมืออาชีพด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน

n = 86

แหล่งของความผันแปร	SS	df	MS	F	Sig.
การถดถอย	2.473	1	2.473	68.695	0.000
ความคลาดเคลื่อน	3.024	84	0.036		
รวม	5.497	85			

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)	0.671
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square)	0.450
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjust R Square)	0.443
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)	0.190

ตัวแปรที่เข้าสมการ	β	S.E.(β)	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	2.382	0.247		9.647	0.000*
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)	0.481	0.058	0.671	8.288	0.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่าตัวแปรอิสระที่ได้รับเลือกเข้าสมการที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Y_3) คือการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.671 และมีประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ 0.450หมายความว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลสามารถทำนายความเป็นครูมืออาชีพด้าน มาตรฐานการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 45.00 โดยมีสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ดังนี้ $Y_3 = 2.382 + 0.481X_4$

สรุปผลการวิจัย

- ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา
- ความเป็นครูมืออาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านมาตรฐาน

การปฏิบัติงานและด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพโดยภาพรวมประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 57.40 ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพด้านการปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 45.00

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

- จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานในโรงเรียนโดยการสร้างแรงจูงใจในการทำงานและความสัมพันธ์ ให้การเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี น่ายกย่อง เคารพนับถือ ศรีทธาทำให้ครูเกิดความไว้วางใจ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงปัญหา มีความพยายามหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงานอย่างมีระบบ ทำให้โรงเรียนมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลไปยังครูสู่ครูมีอาชีพและคุณภาพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวินา เพชรจิระวรพงศ์ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยม ตามทฤษฎีทั้ง 4 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผู้นำแสดงออกอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านนำสู่จุดมุ่งหมาย ด้านการแลกเปลี่ยนและการเปลี่ยนแปลง และด้านมิตรสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเฟลตัน (Felton) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษากับความพึงพอใจในงานของครู ผลการวิจัย สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในงานของครูและพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษามีภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพสูงกว่าผู้บริหาร ในโรงเรียนประถมศึกษา

2. ความเป็นครูมืออาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน ด้านมาตรฐาน การปฏิบัติงาน และด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องเพราะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความเป็นครูมืออาชีพของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของใจนวล พรหมมณี ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู ปรากฏผลว่า

1) ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏผลว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหาร และครู - อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของออฟดีแนกเคอร์ และแดมมี (Opdenakker & Dumme) ได้ศึกษาบุคลิกลักษณะของครูและวิธีการสอนอันเป็นสิ่งที่ช่วยให้การปฏิบัติงานในห้องเรียนได้ผลดีพบว่า บุคลิกลักษณะของครู ได้แก่ เพศ การศึกษา วุฒิบัตรของครู ความชำนาญในการจัดห้องเรียน และรักงานการสอนรวมทั้งวิธีการสอนเป็นเครื่องมือวัดทางการสอนที่ดีในวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยม ด้วยวิธีการวัดหลาย ๆ ระดับ การศึกษาวิจัยนี้พบว่า การสอนในห้องเรียนที่ได้ผลดีนั้นต้องใช้เด็กเป็นศูนย์กลาง ร่วมกับความชำนาญในการจัดชั้นเรียนนอกจากนี้ยังพบว่า ครูที่รักการสอนมาก ๆ ตั้งใจสอนดีกว่าครูที่ไม่รักงานการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องเรียนที่เด็กเรียนไม่เก่ง

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมมีประสิทธิภาพในการทำงานร้อยละ 57.40 และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยมีประสิทธิภาพในการทำงานร้อยละ 45.00 ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้เกิดการพัฒนาครูที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสอดคล้องกับ อภิชา มิเพียร ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับไมเคิล โดแนล เทบบาโน (Michael

Donald Tebbano) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความขึ้นชอบแบบฉบับภาวะผู้นำของผู้ควบคุมสถานศึกษาแห่งตำบลและความสามารถของสถานศึกษาแห่งตำบลในการกลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เป็นมืออาชีพ ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้ควบคุมสถานศึกษาแห่งตำบลมีความสัมพันธ์กับความสามารถของสถานศึกษาแห่งตำบลในการกลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เป็นมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการกระตุ้นทางปัญญา ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสนใจในด้านนี้มากขึ้น เช่น ผู้บริหารควรกระตุ้นให้บุคลากรมองปัญหาในหลายแง่มุม แนะนำให้บุคลากรมองปัญหาต่าง ๆ ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย ตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สนับสนุนจิตใจบุคลากร ใช้ความคิดริเริ่มในการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ เห็นความสำคัญและให้กำลังใจแก่บุคลากรที่ปฏิรูป การเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบใหม่ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์แสดงว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อด้านน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารควรเน้นความสำคัญในเรื่องนี้ เช่น การวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ ของครูเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องและเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูในเขตพื้นที่อื่น ๆ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ของผู้บริหารสถานศึกษาและ วัดความเป็นครูมืออาชีพจำแนกตามปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน

3. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.

ใจนวล พรหมมณี. “การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร.” ปริญญานิพนธ์การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

ธีระ รุญเจริญ. ความเป็นครูมืออาชีพในการจัดและการบริหาร การศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพฯ : บริษัท ข้าวฟาง, 2550.

วิมา เพชรจิระวรรณ. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยม.” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 วิชานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2552.

สุรัช คุ่มสิน. “วิกฤติภาวะผู้นำ อุปสรรคในการปฏิรูปสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์,” บริหารการศึกษา มศว. 2,6 (กันยายน-ธันวาคม 2546) : 15.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2549

อภิขยา มีเพียร. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาเอกชน” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 วิชานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2552.

- Bass and Avolio. **Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership** (Thousand Oaks: Sage Publications, 1994)
- Bass, M. Bernard. **“Two Decades of Research and Development in Transformational Leadership.”** European Journal of Work and Organizational Psychology 8, 1 (January 1999) : 12-34.
- Felton S. L. **Transactional and Transformational leadership and teacher job satisfaction.** Doctoral dissertation, Department of Philosophy Science, The University of Mississippi, 1995.
- Tebbano Michael Donald, **“A Study of the Relationship between the Preferred Leadership Styles of School District Superintendents and the Capability of Become Professional Learning Organizations”** (Ed.D. Thesis, Seton Hall University, College of Education and Human Services, 2002).
- Opdenakker, M. C. and Dumme, J. V. “Teacher characteristic and teaching styles as effectiveness enhancing factors of classroom practice” Teaching and Teacher Education, 2005.
- Roger Gill, Niall Levine and Douglas C. Pitt, “Leadership and Organizations for the new Millennium,” The Journal of Leadership Studies, 1998 : 22

